



T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/54907
GK 62

Sayı : 72079556-610- 19
Konu : Soru Önergesi (7/54907)

24.12.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.12.2021 tarihli ve 923937 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Batman Milletvekili Sayın Feleknaş UCA tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/54907 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

Batman Milletvekili Sayın Feleknas UCA'ya Ait 7/54907 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarımız; çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımla sıfır tolerans ilkesiyle sürdürülmektedir. Toplumun tüm kesimlerinin önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde ortak ve kararlı bir şekilde yer alması önemlidir.

İstanbul Sözleşmesinden geri çekilme kararı hiçbir şekilde Türkiye'nin "kadınların korunmasından ve şiddetle mücadeleden taviz verdiği" anlamına gelmemektedir.

Hukuk, şiddetle mücadelede önemli bir araçtır. Uluslararası sözleşmelerden biri olan İstanbul Sözleşmesi de kültürle ve coğrafyalara göre şekillenecek hükümlere alan açan, dolayısıyla amil hükümler içermeyen çerçeve niteliği taşıyan bir sözleşmedir.

İstanbul Sözleşmesi yürürlükteyken amil hükümleri içeren 6284 sayılı Kanun bizim şiddetle mücadelemizin esas lokomotifidir ve amil hükümleri içeren 6284 sayılı Kanun yürürlükteyken.

Kadına yönelik çalışmalarımız çok geniş bir yelpazede, tüm tarafların kapsamlı işbirliği ile "Sıfır Tolerans" ilkesi çerçevesinde; mevzuat çalışmaları, eğitim ve farkındalık artırma çalışmaları, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesine yönelik çalışmalar olarak sürdürülmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda belirtilmektedir.

Reform niteliğinde düzenlemeler içeren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Cinsiyet eşitliği ve kadına karşı şiddet konusunda çağdaş düzenlemelere yer veren Kanun'da birçok yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Diğer yandan Kadına yönelik şiddetle mücadelenin ülkemizdeki hukuki zeminini oluşturan 2012 yılında yürürlüğe girmiş olan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, şiddet mağdurunun akut şiddetten korunması ve şiddetin tekrarının önlenmesi için koruyucu ve önleyici tedbirleri öngörmüştür. Kanun; sorumlu kurum ve kuruluşların, şiddet vakalarında proaktif ve gecikmeksizin harekete geçmelerine imkan sağlayan bir nitelik sergilemektedir.

6284 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerinde koruyucu tedbir kararlarına; 5 inci maddesinde ise önleyici tedbir kararlarına yer verilmiştir.

6284 sayılı Kanunun "Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları" başlıklı 5 inci maddesi şiddet uygulayanlar hakkında verilebilecek tedbir kararlarını düzenlemektedir. Bu maddeye göre hâkim şiddet uygulayan hakkında;

- Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhâl uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi,

- Korunan kişilere, bu kişilerin bulundukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması,

- Korunan kişilerin bulundukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların bulundukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması hâlinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması veya

- Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması tedbirlerine ayrı ayrı ya da birlikte hükmedebilmektedir.

Aynı Kanunun “Tebdir kararlarının bildirimi ve uygulanması” başlıklı 10 uncu maddesine göre ise, şiddet uygulayan hakkında verilen önleyici tebdir kararlarının yerine getirilmesinden, hakkında koruyucu veya önleyici tebdir kararı verilen kişilerin yerleşim yeri veya bulunduğu ya da tebdirin uygulanacağı yer kolluk birimi görevli ve yetkilidir.

Bu hükümler çerçevesinde, şiddet uygulayan hakkında verilen tebdir kararlarının uygulanması ve izlenmesi ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde sağlanmaktadır.

Bakanlık olarak, kadına yönelik şiddetle mücadelede politikaların belirlenmesi ve etkin uygulamaların sağlanması amacıyla şimdiye kadar ulusal düzeyde 3 Eylem Planı kararlılıkla uygulanmıştır. 2021-2025 döneminde uygulanacak 4. Eylem Planının hazırlıkları tamamlanmış ve 2021 yılı Temmuz ayı itibarıyla uygulanmaya başlanmıştır.

Bakanlığımızca son dönemde gerçekleştirilen en önemli çalışmalardan biri de 2018-2023 Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planıdır. Kadınların ekonomik ve sosyal yaşama katılımlarının güçlendirilmesi; hak, fırsat ve imkânlardan yararlanmalarının sağlanması; kadın-erkek fırsat eşitliğinin ve kadının güçlenmesinin tüm ana plan ve politikalara yansıtılması amacıyla 2018-2023 yıllarını kapsayan “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu eylem planı kadın-erkek fırsat eşitliği ilkesinin uygulamada gerçekleşmesi ve kadınlara karşı ayrımcılık içeren uygulamaların ortadan kaldırılmasını sağlayan politika ve tebdirler geliştirilmesi noktasında önemli bir belgedir.

Türkiye’de kadının güçlenmesi amacıyla ilk defa çok geniş kapsamlı hazırlanan bir eylem planı olma özelliği taşıyan Strateji Belgesi ve Eylem Planında; beş temel politika ekseninde (Eğitim, ekonomi, sağlık, karar alma mekanizmalarına katılım, medya) temel amaç, hedefler, stratejiler, faaliyetler düzenlenmiştir. Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi Eylem Planı ile kamu kurum ve kuruluşlarına, yerel yönetimlere, üniversitelere, sivil toplum kuruluşlarına ve özel sektöre sorumluluklar verilmiştir.

Farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla; Türkiye’de kadın-erkek fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan personele ve üniversite öğrencilerine yönelik kadın-erkek fırsat eşitliği ve kadına yönelik şiddet konulu eğitim ve seminerler gerçekleştirilmekte olup, eğitimlerin devamlılığının sağlanması için Adalet, İçişleri, Sağlık ve Milli Savunma Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında protokoller imzalanmıştır.

Ayrıca; 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında, çok boyutlu ve tüm tarafların katkısı alınarak, ülke düzeyinde tematik toplantılar ve farkındalık artırma faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. 81 ilde eşzamanlı olarak Vali başkanlığında “Kadına Yönelik Şiddet İzleme, Koordinasyon ve Değerlendirme Komisyonları” toplanmıştır.

Bakanlığımızca 2008 ve 2014 yıllarında “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet” ile 2014 yılında “6284 sayılı Kanunun Uygulanmasına Yönelik Etki Analizi” saha araştırmaları yürütülmüştür. Önümüzdeki dönemde ise kadına yönelik şiddeti tüm boyutları ile ele almak, kanıta dayalı etkin mücadele politikaları geliştirmek ve kurumsal başvuru mekanizmalarının sunduğu hizmetleri güçlendirmek amacıyla “Önleme, Müdahale ve Politika Boyutlarıyla Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet ve Covid-19 Salgınının Araştırması” gerçekleştirilecektir.

Araştırma kapsamında kamuoyunun, kamu görevlilerinin, medya mensuplarının, akademisyenlerin ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri gibi farklı hedef gruplarının, kadına

yönelik şiddet ve kadının statüsüne ilişkin tutumu, algısı ve farkındalıkları değerlendirilerek Covid-19 salgınının kadına ve hane içindeki durumuna etkisi de araştırılacaktır.

Araştırmada, haklarında 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararı bulunan kadınlar ve erkeklerin Kanunun uygulanması, kurumsal hizmetlere ilişkin görüş ve düşünceleri alınacak, Kanunun uygulanması sürecinde görev alan uzmanların katkılarına yer verilecektir.

Araştırma sonucunda kamuoyunun kadına yönelik şiddete neden olan temel sorunların ve risklerin belirlenerek farkındalığın arttırılması, şiddetle mücadelede kamuoyunun azami desteğinin sağlanması, 6284 sayılı Kanunun uygulama süreçlerinin ve kurumsal hizmetlerinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

2022 yılı son çeyreğinde tamamlanması planlanan araştırma ile kadına yönelik şiddet olgusunun farklı boyutlarına ilişkin veriler elde edilecek, illerin ve bölgelerin şiddet riski haritalaması yapılacaktır. Araştırmanın tamamlanmasının ardından sonuçlar kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Şiddet vakaları, dava süreçleri ve sonuçları, illere göre dağılımı konusundaki güncel veriler Adalet Bakanlığı UYAP sistemi, İçişleri Bakanlığı POL-NET ve Jandarma Genel Komutanlığının veri sistemi üzerinde toplanmaktadır.